

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2015. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2015. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2015. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

BÜYÜK DAİRE

GROSS - İSVİÇRE DAVASI

(Başvuru no. 67810/10)

KARAR

STRAZBURG

30 Eylül 2014

Bu karar kesindir. Şekli düzeltmelere tabi olabilir.

Gross - İsviçre davasında,

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Büyük Daire olarak, aşağıdaki yargıçlarla toplanmıştır:

Başkan, Dean Spielmann,

Üyeler, Josep Casadevall,

Ineta Ziemele,

Mark Villiger,

Isabelle Berro-Lefèvre,

Boštjan M. Zupančič,

Alvina Gyulumyan,

Khanlar Hajiyev,

Dragoljub Popović,

Ledi Bianku,

Nona Tsotsoria,

Ann Power-Forde,

Vincent A. De Gaetano,

Linos-Alexandre Sicilianos,

Helen Keller,

Helena Jäderblom,

Johannes Silvis,

ve Erik Fribergh, Yazı İşleri Müdürü,

5 Mart 2014 ve 27 Ağustos 2014 tarihlerinde kapalı olarak müzakerede bulunan Mahkeme, bahsi geçen ikinci tarihte aşağıdaki kararı kabul etmiştir:

USUL

1. Bu dava, İsviçre vatandaşı olan Bayan Alda Gross (“başvurucu”) tarafından İsviçre Konfederasyonu’na karşı, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına Dair Sözleşme’nin (“Sözleşme”) 34. maddesi uyarınca, 10 Kasım 2010 tarihinde Mahkeme’ye yapılan bir başvurudan (no. 67810/10) kaynaklanmıştır.

2. Başvurucu, İsviçre’de, St Gallen’de çalışan avukat Bay F. T. Petermann tarafından temsil edilmiştir. İsviçre Hükümeti (“Hükümet”) Federal Adalet Bakanlığı’nın İnsan Hakları ve Avrupa Konseyi Bölümü Başkanı olan, kendi görevlisi Bay F. Schürmann tarafından temsil edilmiştir.

3. Başvurucu, 8. maddeye dayanarak, hayatını nasıl ve ne zaman sona erdireceğine karar verme hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

4. Başvuru, Mahkeme’nin İkinci Dairesi’ne (Mahkeme İç Tüzüğü’nün 52 § 1 maddesi) sevk edilmiştir. 5 Ocak 2012 tarihinde başvuru Hükümet’e

tebliğ edilmiştir. Ayrıca, başvuruya öncelik tanınmasına (Mahkeme İç Tüzüğü'nün 41. maddesi) karar verilmiştir. 14 Mayıs 2013 tarihinde Başkan Guido Raimondi, yargıçlar Danutė Jočienė, Peer Lorenzen, András Sajó, Işıl Karakaş, Nebojša Vučinić, Helen Keller ve Daire Yazı İşleri Müdürü Stanley Naismith'den oluşan bir heyet, oy çokluğu ile, 8. maddenin ihlal edildiğine karar vermiştir. Yargıçlar Raimondi, Jočienė ve Karakaş'ın muhalefet şerhleri karara eklenmiştir.

5. 12 Ağustos 2013 tarihinde Hükümet, Sözleşme'nin 43. maddesi ve İç Tüzüğün 73. maddesi uyarınca davanın Büyük Daire'ye sevk edilmesini talep etmiştir. Büyük Daire heyeti 7 Ekim 2013 tarihinde bu talebi kabul etmiştir.

6. Büyük Daire'nin oluşumu Sözleşme'nin 26 §§ 4 ve 5. maddesi ve İç Tüzüğün 24. maddesi hükümleri uyarınca belirlenmiştir.

7. Başvurucu ve Hükümet esasa dair ek yazılı görüşler sunmuşlardır (Mahkeme İçtüzüğü'nün 59 § 1 maddesi). 7 Ocak 2014 tarihli bildirisinde Hükümet, başvurucunun 10 Kasım 2011 tarihinde öldüğü konusunda Mahkeme'yi bilgilendirmiştir. Başvurucunun avukatı cevap dilekçesi sunmuştur.

8. Bunun yanı sıra, başvuruya dair müdahil görüşü alınmıştır: Bay P. Coleman tarafından temsil edilen, Amerika Birleşik Devletleri'nde ("ABD") bulunan ve dünya çapında yaşam hakkını korumaya adanmış bir dernek olan Özgürlüğü Savunma İttifakı (eskiden Savunma İttifakı Fonu olarak bilinen); Bay G. Puppinck tarafından temsil edilen, Fransa'da bulunan ve biotik sorunları ve din özgürlüğünü savunma üzerine uzmanlaşan bir dernek olan Avrupa Hukuk ve Adalet Merkezi; Bay W. L. Saunders tarafından temsil edilen, ABD'de bulunan, hamile kaldığı andan ecel ile ölene kadar yaşam hakkını savunan bir dernek olan Yaşam İçin Birleşen Amerikalılar; ve Bay L. A. Minella tarafından temsil edilen, İsviçre'de bulunan ve üyelerinin ölene kadar hizmet almalarını ve insan onuruyla ölmelerini amaçlayan bir dernek olan Dignitas. Büyük Daire Başkanı, bütün müdahil tarafların Daire önündeki yazılı yargılama usulüne müdahil olmasına izin vermiştir. (Sözleşme'nin 36 § 2. maddesi ve Mahkeme İç tüzüğü'nün 44 § 3. maddesi).

OLAYLAR

DAVANIN KOŞULLARI

1. Başvurucu 1931 yılında doğmuş ve 10 Kasım 2011 tarihinde ölmüştür.

2. Başvurucu, yıllardan beri hayatına son vermek istediğini belirtmiştir. Zaman geçtikçe daha kırılgan olduğunu ve zayıflayan fiziksel ve akli melekeleriyle acı çekmeye devam etmek istemediğini açıklamıştır. Hayatına öldürücü dozda sodyum pentobarbital alarak son vermek istediğine karar

vermiştir. Destek için bir yardımcı intihar derneği -EXIT- ile iletişime geçmiş, bu dernek (başvurucuya) öldürücü ilaç için reçete yazmaya hazır bir doktor bulmanın zor olacağını söylemiştir.

11. 20 Ekim 2008 tarihinde bir psikiyatrist, Doktor T., başvurucunun kendi kararını verebileceğine dair hiçbir şüphe olmadığını gözlemlediğine dair uzman görüşünü sunmuştur. Doktor T.'nin psikiyatrik bir bakış açısından başvurucuya öldürücü dozda sodyum pentobarbital reçetesi yazmaya herhangi bir itirazı olmamıştır. Fakat tıbbi uzman ve tedavi edici hekim rollerini karıştırmamak için, kendisi başvurucuya bu reçeteyi yazmaktan imtina etmiştir.

13. 16 Aralık 2008 tarihinde başvurucu, intihar edebilmesi için 15 gram sodyum pentobarbital temin edilmesi amacıyla Zürih Kantonu Sağlık Müdürlüğü'ne başvuruda bulunmuştur. 29 Nisan 2009 tarihinde Sağlık Müdürlüğü başvurucunun talebini reddetmiştir.

12. 5 Kasım 2008, 1 Aralık 2008 ve 4 Mayıs 2009 tarihli dilekçelerle, başvurucunun temsilcisi, başvurucu adına başvurucuya sodyum pentobarbital verilmesine izin verilmesi için üç doktora daha başvurmuştur ve doktorların hepsi reçete yazmayı reddetmiştir.

14. 29 Mayıs 2009 tarihinde başvurucu, Zürih Kantonu İdare Mahkemesi'ne itiraz etmiştir. 22 Ekim 2009 tarihinde İdare Mahkemesi itirazı reddetmiştir. İdare Mahkemesi özellikle, öldürücü dozda sodyum pentobarbital alınmasının önkoşulu olarak tıbbi reçete alınması gerekliliğinin Sözleşme'nin 8. maddesi ile uyumlu olduğuna karar vermiştir. Tıbbi reçete alınması zorunluluğu, olgunlaşmamış kararları önleme ve planlanan eylemin tıbbi olarak gerekçelendirilmesini güvence altına alma amacını taşımaktadır. Bu ayrıca, alınan kararın ilgili kişinin özgür iradesinin bilinçli bir şekilde uygulanmasını da güvence altına almaktadır. İdare Mahkemesi, Doktor T.'nin, uzman görüşünde, başvurucunun ölümünün yakın olduğu varsayımını haklı gösterecek bir hastalığı olup olmadığına karar vermediğini gözlemlemektedir. Başlı başına ölme isteği, her ne kadar üzerinde iyi düşünülmüşse de, tıbbi reçete almayı meşru hale getirecek yeterlilikte değildir. Buna göre, söz konusu davada davanın içeriği tıbbi reçete almak için gereken ön şartları taşımamaktadır. Bu sebeple daha fazla tıbbi incelemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu koşullar altında İdare Mahkemesi, başvurucuyu kapsamlı bir tıbbi incelemeden ve tıbbi bir reçete alma zorunluluğundan muaf kılmak için yeterli sebep olmadığına karar vermiştir.

3. 12 Nisan 2010 tarihinde Federal Yüksek Mahkeme, başvurucu tarafından yapılan temyiz başvurusunu reddetmiştir. Federal Yüksek Mahkeme, başvurucunun İsviçre Tıbbi Bilimler Akademisi tarafından, hayatlarının sonunda olan hastaların tedavisine ilişkin kabul edilen tıbbi etik rehberinde düzenlenen ön koşulları tartışmaya yer bırakmayacak şekilde karşılamadığını, başvurucunun ölümcül bir hastalığa yakalanmadığını, sadece ilerleyen yaşı ve artan hassaslığı nedeniyle ölmeyi istediğini

gözlemlemiştir. Her ne kadar daha önce Federal Yüksek Mahkeme, tedavi edilemez, kalıcı ve ciddi bir hastalıktan muzdarip bir kişiye sodyum pentobarbital verilmesi için tıbbi reçete yazmanın bir doktorun mesleki yükümlülüklerinin mutlak surette ihlali anlamına gelmeyeceğine karar vermiş olmasa da, bu istisna “son derece sınırlı bir biçimde” ele alınmalıdır; tıp mesleğini veya devleti, başvurucuya hayatına son vermek için istediği sodyum pentobarbital dozunu sağlamakla yükümlü kılmaz. Federal Yüksek Mahkeme ayrıca, ısrarlı ölüm isteğine saygı duymakla birlikte, söz konusu maddenin temin edilmesi için, kapsamlı bir tıbbi incelemenin ve ihtiyaç duyulan reçeteyi yazmaya hazır bir uzman doktor tarafından uzun süreli bir tıbbi gözlemin gerektiğini kaydetmiştir. Bu gereklilik, başvurucunun tıbbi reçete alma zorunluluğundan muaf tutulma talebiyle savuşturulamaz.

16. 10 Kasım 2010 tarihinde başvurucunun avukatı Mahkeme’ye başvurmuştur.

17. 24 Ekim 2011 tarihinde başvurucu, 15 gram sodyum pentobarbital için Doktor U. tarafından imzalanmış bir reçete almıştır. 10 Kasım 2011 tarihinde reçetede maddeyi alarak hayatına son vermiştir. 14 Kasım 2011 tarihli polis tutanağına göre, merhumenin hiçbir akrabası bulunamamıştır. Raporun sonucuna göre, başvurucu EXIT’in yardımıyla intihar etmiştir ve bu bağlamda üçüncü bir kişinin cezai sorumluluğu bulunamamıştır.

18. Mahkeme, 7 Ocak 2014 tarihine kadar başvurucunun ölümünden haberdar edilmemiştir (bkz. aşağıda 19. paragraf).

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

HÜKÜMET’İN İLK İTİRAZLARI

A. Hükümet’in Büyük Daire’ye sunduğu görüşler

19. Hükümet, 7 Ocak 2014 tarihli dilekçesinde, dilekçelerini hazırlarken başvurucunun yaşadığı belediyede başvurucunun durumunu soruşturarak önlem aldıklarını ve başvurucunun 10 Kasım 2011 tarihinde öldüğünü fark ettiklerini belirtmiştir. Dahası, Daire’nin bu davada karar verdiği tarihte başvurucu yaklaşık bir buçuk yıldır hayatta değildir. Hükümet, Mahkeme’nin *Predescu - Romanya* (no. 21447/03, § 25, 2 Aralık 2008) kararına dayanarak, Mahkeme’den, Sözleşme’nin 35 §§ 3 (a) ve 4. maddeleri uyarınca başvuru hakkının kötüye kullanıldığı gerekçesiyle başvurunun kabul edilemez bulunmasını istemiştir.

20. Hükümet, başvurucunun avukatının başvurucunun ölümünden Mahkeme’yi haberdar etmediğini -ki en geç Mahkeme’nin Yazı İşleri Müdürlüğü’nün başvurucuyu yaşıyor zannederek, olaylar hakkında beyanları ilettiği sırada söylemesi gerekirdi- aynı zamanda başvurucunun hala yaşadığı izlenimini vererek Mahkeme’yi yanılttığını ifade etmiştir.

21. Hükümet'e göre, ölen başvurunun avukatının davranışı, Mahkeme'yi başvurunun incelenmesinin asli unsuruna yönelik olarak yanılmaktadır.

B. Başvurucunun avukatının Büyük Daire'ye sunduğu görüşler

22. Avukat, müvekkili ile Ocak 2010'dan bu yana iletişim içinde olmadıkları, ölümünden 9 Ocak 2014 tarihinde, Hükümet'in 7 Ocak 2014 tarihli dilekçesini aldığı haberdar olduğu yanıtını vermiştir.

23. Avukat, başvurunun kendisinden her türlü yazışmayı yardımcı intihar derneği EXIT'te de çalışan emekli bir papaz olan Bay F.'ye göndermesini istediğini açıklamıştır. Bu anlaşmanın sebebi ise, *inter alia*, avukatından aldığı belgelerin başvurunun strese girmesine sebep olması ve bu yüzden güvendiği bir insanın yardımına ihtiyaç duymasıdır. Ayrıca, Ocak 2010'da Federal Yüksek Mahkeme'ye yaptığı temyiz başvurusundan sonra her türlü haberi ona bizzat Bay F.'nin iletmesi ve açıklaması konusunda anlaşmıştır. Avukat, bu talimatlara uyduğunu belirtmiştir.

24. 9 Ocak 2014 tarihinde Hükümet'in beyanlarının eline ulaşmasından sonra avukat derhal Bay F. ile iletişime geçmiştir. Bay F., avukata, kendisini başvurunun isteği ile, başvurunun ölümünden haberdar etmekten kaçındığını; çünkü o durumda devam eden yargılamanın sona erdirilmesinden korktuğunu açıklamıştır. Başvurucunun hayatına son vereceğinin kesinleştiği 2011 yazında başvuru, Bay F.'yi, avukatının kendisine yargılama sırasında ölmesi durumunda davanın sona erdirileceği söylediğini ve "kendi durumunda olan diğer insanlar için bir yol açmak" için bunun olmasını istemediği konusunda bilgilendirmiştir. Bay F., ruhani bir danışmanın profesyonel görevinin, başvurunun isteğine rağmen bilgileri açıklamasına izin vermediği görüşündedir. Başvurucunun avukatı, Bay F.'nin kendisini başvurunun ölümünden derhal haberdar etmemesinden oldukça pişmanlık duyduğunu, aksi takdirde Mahkeme'yi durumdan haberdar edeceğini ve tüm bunlara rağmen yargılamanın devam etmesi için başvuru yapacağını belirtmiştir.

25. Avukat, Mahkeme'nin başvurunun öldüğü ya da Komisyon veya Mahkeme önündeki yargılama devam ederken şikayetini geri çekmek istediğini belirttiği önceki davalardaki içtihadına dayanarak, Sözleşme kurumlarına bir başvuruda bulunulması üzerine, söz konusu kurumun yargılamanın hakimi (master of the proceedings) haline geldiğini ileri sürmüştür. Dolayısıyla söz konusu davada yargılamanın devam edip etmemesi gerektiğine Mahkeme karar verecektir. Bu konuda dikkate alınacak unsur, Mahkeme'nin görüşüne göre, davanın daha fazla inceleme gerektiren, kamusal yarara ilişkin sorunlar içerip içermediğidir.

26. Mevcut davada başvurunun temsilcisi, Mahkeme'ye yargılamaya devam etmesi çağrısında bulunmuştur; zira dava Sözleşme'ye uygunluk bakımından esaslı sorunlar açığa çıkarmıştır; bu da kamu yararına daha

ayrıntılı bir inceleme yapılmasını gerektirmektedir. “Ötanazi”, pek çok Avrupa ülkesinde çekişmeli ve çok tartışılan bir konudur. Bu tarz davalar genellikle yaşlı ve/veya hasta insanlar tarafından (Mahkeme’ye) taşınmaktadır. Eğer bu yargılamalar başvuru ölümlerinde sistematik olarak sona erdirilirse, bu tür davalarla ileri sürülen sorular Mahkeme tarafından hiçbir zaman karara bağlanamaz.

C. Mahkeme’nin değerlendirmesi

27. Sözleşme’nin 35 § 3(a) maddesine göre:

“ Aşağıdaki hallerde Mahkeme, 34. madde uyarınca sunulan bireysel başvuruları kabul edilemez bulur:

(a) Başvurunun konu bakımından Sözleşme veya Protokollerinin hükümleriyle bağdaşmaması, açıkça dayanaktan yoksun veya bireysel başvuru hakkının kötüye kullanılması niteliğinde olması; ...”

28. Mahkeme, bir başvurunun, diğer sebeplerin yanı sıra, bilerek gerçek olmayan olaylara dayandırılması halinde bu madde altında kabul edilemez bulunabileceğini vurgulamaktadır (bkz. *Akdıvar ve Diğerleri - Türkiye* [BD], 16 Eylül 1996, §§ 53-54, *Reports of Judgments and Decisions* 1996-IV; *Varbanov - Bulgaristan*, no. 31365/96, § 36, AIHM 2000 X; *Rehak - Çek Cumhuriyeti* (kabul edilemezlik kararı) no. 67208/01, 18 Mayıs 2004; *Popov - Moldova* (no. 1), no. 74153/01, § 48, 18 Ocak 2005; *Kérétchachvili - Gürcistan* (kabul edilemezlik kararı), no. 5667/02, 2 Mayıs 2006; *Miroşubovs ve Diğerleri - Letonya*, no. 798/05, § 63, 15 Eylül 2009; ve *Centro Europa 7 S.r.l. ve Di Stefano - İtalya* [BD], no. 38433/09, § 97, AIHM 2012). Eksik ve ayrıca yanıltıcı bilgi sunmak, özellikle bilgi davanın esaslı bir unsuru hakkındaysa ve bilginin açıklanmamasıyla ilgili yeterli gerekçe sunulmamışsa, başvuru hakkının kötüye kullanılması anlamına gelebilir (bkz. *Hüttner - Almanya* (kabul edilemezlik kararı), no. 23130/04, 9 Haziran 2006; *Predescu - Romanya*, no. 21447/03, §§ 25-26, 2 Aralık 2008; ve *Kowal - Polonya* (kabul edilemezlik kararı), no. 2912/11, 18 Eylül 2012). Yine Mahkeme’nin önündeki yargılama sırasında yeni ve önemli gelişmeler meydana gelmişse ve başvuru Mahkeme İç Tüzüğü’nün 47 § 7 maddesindeki (eski İç Tüzüğün 47 § 6 maddesi) açık yükümlülüğe rağmen, bu bilgiyi Mahkeme’ye açıklamıyorsa ve böylece Mahkeme’nin olaylar hakkında tam bir bilgiye sahip olarak karar vermesini engelliyorsa, kötüye kullanma nedeniyle başvuru reddedilebilir (bkz. *Centro Europa 7 S.r.l. ve Di Stefano*, ibid., ve *Miroşubovs ve Diğerleri*, ibid.). Fakat böyle davalarda bile, Mahkeme’yi yanıltma niyeti her zaman yeterli açıklıkla ortaya koyulmalıdır (bkz. *Al-Nashif - Bulgaristan*, no. 50963/99, § 9, 20 Haziran 2002; *Melnik - Ukrayna*, no. 72286/01, §§ 58-60, 28 Mart 2006; *Nold -*

Almanya, no. 27250/02, § 87, 29 Haziran 2006; ve *Centro Europa 7 S.r.l. ve Di Stefano*, ibid.).

29. Söz konusu davanın koşullarına dönülecek olursa, Mahkeme 10 Kasım 2010 tarihinde Mahkeme'ye yapılan başvuruda, başvurucunun Sözleşme'nin 8. maddesine dayanarak İsviçre, yetkililerinin onu öldürücü dozda sodyum pentobarbital alma imkanından yoksun bıraktığından, bunun da nasıl ve ne zaman hayatına son verme hakkını ihlal ettiğinden şikayet ettiğini kaydetmektedir. Mahkeme ayrıca 5 Ocak 2012 tarihinde başvurunun ilgili Hükümet'e tebliğ edildiğini ve 14 Mayıs 2013 tarihinde başvurucunun hala yaşıyor olduğu varsayımına dayanarak, Daire tarafından verilen kararda (dörtte karşı üç oyla) Sözleşme'nin 8. maddesinin ihlal edildiğini görmektedir (bkz. Daire kararının 65 ila 67. paragrafları).

30. Fakat daha sonra, 24 Ekim 2011 tarihinde başvurucunun öldürücü dozda sodyum pentobarbital için tıbbi reçete aldığı ve 10 Kasım 2011 tarihinde reçetedeki maddeyi alarak hayatını sona erdirdiği ortaya çıkmıştır.

31. Bu gelişme başvurucu ya da avukatı tarafından Mahkeme'nin dikkatine sunulmamıştır; ama Sözleşme'nin 43. maddesi uyarınca davanın Büyük Daire'ye taşınmasından sonra, Mahkeme, Hükümet tarafından 7 Ocak 2014 tarihli dilekçeyle bu gelişmeden haberdar edilmiştir.

32. Mahkeme, başvurucunun avukatının yazdığı cevap dilekçesinde sunduğu gerekçeyi kaydeder. Buna göre, başvurucunun avukatı müvekkilinin ölümünden haberdar değildir; çünkü müvekkili ile sadece bir aracı vasıtasıyla irtibata geçmektedir ve bu aracı, Bay F., -müvekkilinin isteği ile- kasıtlı olarak başvurucunun ölümünü avukatına bildirmekten sakınmıştır. Bay F.'ye göre, bunun sebebi, bu durumun ortaya çıkmasının Mahkeme'nin yargılamaya devam etmemesine yol açabileceği korkusudur. Başvurucunun ruhani danışmanı olarak Bay F.'nin kendisini profesyonellik gereği sağlamaya yükümlü hissettiği mahremiyet, başvurucunun isteğine karşı bilgiyi açıklamasını engellemiştir.

33. Fakat Mahkeme'nin görüşüne göre ve söz konusu davanın koşulları dikkate alındığında, başvurucunun avukatının müvekkili ile doğrudan irtibata geçmemesi, ama müvekkili ile bir aracı vasıtasıyla dolaylı olarak iletişim kurmayı kabul etmesi, Mahkeme önündeki yargılamadaki yasal temsilci rolüne dair bazı endişeler yaratmaktadır. Başvurucunun Mahkeme ile işbirliği içinde olma (bkz. Mahkeme İç Tüzüğü'nün 44 A maddesi; ayrıca bkz. ek olarak taraflardan birinin "kendi hareketi sonucu bir bilgiyi sağlamadığı" sonucuna varma ihtimali de dahil olmak üzere, "Etkin bir şekilde katılmama" üzerine Mahkeme İç Tüzüğü'nün 44 C maddesi) ve başvuruya ilişkin tüm koşullar hakkında Mahkeme'yi bilgilendirmeye devam etme (bkz. Mahkeme İç Tüzüğü'nün 47 § 7 maddesi ve eski İç Tüzüğün 47 § 6 maddesi) yükümlülüklerinin yanı sıra, bir yasal temsilci de yanıltıcı bilgiler sunmamak adına belirli sorumluluklar taşımaktadır (bkz. Mahkeme İç Tüzüğü'nün 44 D maddesi).

34. Avukatın açıklamalarından, başvurunun sadece avukatı bilgilendirmediği değil, ayrıca ihtiyacı olan tıbbi reçeteyi alarak ve davasının devam etmesi için ölümüyle ilgili bilginin ortaya çıkmasını engelleyecek özel önlemler alarak, avukatından ve Mahkeme'den bu bilgiyi saklayarak Mahkeme'yi de bu duruma dahil ettiği anlaşılmaktadır.

35. Bu arka plan ışığında Büyük Daire, başvurunun ölümündeki unsur ve koşulların Sözleşme bağlamında şikayetin en temel unsuruyla ilgili olduğuna karar vermiştir. Ayrıca bu durumun Daire tarafından bilinmesi halinde, 14 Mayıs 2013 tarihinde Sözleşme'nin 8. maddesinin ihlal edildiği yönünde verilen karar üzerinde önemli bir etkisi olacağı tahmin edilmektedir (bkz. *mutatis mutandis*, Mahkeme İç Tüzüğü'nün 80. maddesi; *Pardo - Fransa* (revizyon – kabul edilebilirlik), 10 Temmuz 1996, §§ 21-22, *Reports* 1996 III; *Pardo - Fransa* (revizyon – esas), 29 Nisan 1997, § 23, *Reports* 1997 III; ve *Gustafsson - İsveç* (revizyon – esas), 30 Temmuz 1998, § 27, Raporlar 1998 V). Fakat Daire'nin 14 Mayıs 2013 tarihli kararı, Sözleşme'nin 44. maddesinin 2. paragrafı uyarınca kesinleşmediği için, Büyük Daire'nin bu konu üzerine yorum yapmasına gerek yoktur.

36. Bay F.'ye göre, başvurunun ilgili bilgiyi saklamasındaki amaç, kendi kişisel durumundan kaynaklanan sıkıntıyı sona erdirmekten bağımsız olarak, kendisi ile aynı durumda olan insanların yararı için davasına ilişkin yargılamanın devam etmesidir. İçinde bulunduğu bu özel durumda böyle bir amaç başvurunun bakış açısıyla anlaşılabilir gözükse de, Mahkeme, başvurunun kasıtlı olarak avukatına bilgi vermekten kaçınarak, Sözleşme bağlamında şikayetin özüne ilişkin bir hususla ilgili olarak Mahkeme'yi yanılmayı amaçladığının yeterince ortaya koyulduğu sonucuna varır.

37. Bu nedenle Mahkeme, başvurunun davranışının, Sözleşme'nin 35. maddesinin 35 § 3 (a) maddesi anlamında başvuru yapma hakkının kötüye kullanılması teşkil ettiği yönündeki Hükümet'in ilk itirazını kabul etmektedir.

BU SEBEPLERLE, MAHKEME;

Dokuza karşı sekiz oyla, başvurunun Sözleşme'nin 35 § 3 (a) maddesine göre başvuru hakkını kötüye kullanması nedeniyle, başvuruyu kabul edilemez bulmuştur.

Mahkeme İçtüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3 maddeleri uyarınca İngilizce ve Fransızca kaleme alınmış ve 30 Eylül 2014 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Erik Fribergh
Yazı İşleri Müdürü

Dean Spielmann
Başkan

Sözleşme'nin 45 § 2. maddesi ve Mahkeme İçtüzüğü'nün 74 § 2. maddesi uyarınca, aşağıdaki ayrık görüşler karara eklenmiştir.

(a) Yargıç Silvis'in mutabık görüşü;

(b) Yargıç Spielmann, Ziemele, Berro-Lefèvre, Zupančič, Hajiyeu, Tsotsoria, Sicilianos ve Keller'in ortak muhalif görüşü.

D.S.

E.F.

Bu görüşlerin çevirisi yapılmamıştır, İngilizce veya Fransızcasına, Mahkeme içtihadının veritabanı olan HUDOC'tan ulaşılabilir.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2015.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadeler kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2015.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2015.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.